

klæringen på den nævnte forudsætning om aktuelt lovligt ophold.

2.1.3.3. Det følger endvidere af bestemmelserne om tidligere danske statsborgere (§ 4) og nordiske statsborgere (§ 10 B og § 10 C), at den erklærende skal have aktuel bopæl i Danmark. Således skal den erklærende have haft bopæl i de »sidste« år op til erklæringstidspunktet.

Bestemmelsen i § 3 indeholder ikke i dag noget udtrykkeligt krav herom, men et krav om aktuel bopæl i Danmark har frem til lovændringen i 1998 fulgt af stillede krav om »vedblivende bopæl« eller »bopæl de seneste 5 år«. Det ses ikke at have været hensigten med det nuværende krav om bopæl i 5 ud af de sidste 6 år at fravige et krav om bopæl i Danmark på erklæringstidspunktet.

2.1.3.4. Bestemmelserne om tidligere danske statsborgere i § 4 og nordiske statsborgere i § 10 B og § 10 C indeholder udtrykkeligt krav om, at erklæring skal afgives skriftligt. Begrundelsen for skriftlighedskravet må søges i almindelige hensyn til dokumentation af omstændighederne omkring afgivelse af erklæring samt erklæringens betydning.

Erklæring i medfør af lovens § 3 afgives i praksis skriftligt på særlige erklæringsskemaer, men bestemmelsen indeholder ikke et udtrykkeligt krav om skriftlighed. Et udtrykkeligt krav om skriftlighed var indeholdt i bestemmelsen indtil lovændringen i 1999, hvor kravet faldt ud, uden at der herved ses at have været tilsigtet en indholdsmæssig ændring.

2.2. *Gældende bestemmelser om frakendelse og fortabelse af dansk indfødsret*

2.2.1. *Frakendelse af dansk indfødsret*

Indfødsretsloven indeholder i § 8 A en bestemmelse om frakendelse af dansk indfødsret opnået ved svig. Bestemmelsen blev indført ved lov nr. 193 af 5. april 2002.

Efter bestemmelsens stk. 1 kan den, der i forbindelse med sin erhvervelse af dansk indfødsret har udvist svigagtigt forhold, herunder ved forsætligt at afgive urigtige eller vildledende oplysninger eller fortie relevante oplysninger, ved dom frakendes indfødsretten, hvis det udviste forhold har været bestemmende for erhvervelsen.

Det er udgangspunktet, at der skal ske frakendelse, når betingelserne herfor er opfyldt. Bestemmelsen giver imidlertid mulighed for, at domstolene kan vurdere alle omstændigheder i den enkelte sag og i den forbindelse foretage en proportionalitetsvurdering, som kan føre til et andet resultat. I denne vurdering bør

navnlig indgå forholdets grovhed sammenholdt med den betydning, en frakendelse af indfødsretten vil have for den enkelte. Det er ikke i sig selv til hinder for at anvende bestemmelsen, at den pågældende ved frakendelsen bliver statsløs, men dette forhold kan indgå i den nævnte vurdering.

Lovens § 8 A kan alene anvendes, hvis det forhold, som skal danne grundlag for, at en person frakendes dansk indfødsret, har været til stede på tidspunktet for erhvervelsen af indfødsretten. Bestemmelsen giver således ikke mulighed for at fratage dansk indfødsret på grund af forhold opstået efter erhvervelsen af indfødsretten. Det gælder, uanset om der måtte være tale om meget alvorlige forhold, og uanset om den pågældende efter sin erhvervelse af dansk indfødsret ikke har haft nogen eller kun en ringe tilknytning til Danmark.

Frakendelsen af dansk indfødsret har alene virkning for den person, som har handlet svigagtigt. Eventuelle børn under 18 år, som har erhvervet dansk indfødsret gennem den pågældende, vil således ikke være omfattet af frakendelsen.

Frakendelse af dansk indfødsret efter § 8 A har virkning fra afsigelse af endelig dom. Afgørelser om frakendelse af dansk indfødsret har således ikke tilbagevirkende kraft i den forstand, at den pågældendes rettigheder og forpligtelser skal revideres for så vidt angår perioden fra erhvervelsen og indtil frakendelsen af den danske indfødsret. Det gælder, selvom indfødsretten helt eller delvist har været afgørende for den pågældendes retsstilling på visse punkter.

Omvendt kan en person ikke efter frakendelse af dansk indfødsret støtte ret på, at vedkommende tidligere har haft dansk indfødsret. Personer, som er frakendt dansk indfødsret, vil således ikke kunne påberåbe sig lovbestemmelser, som giver særlige rettigheder m.v. til tidligere danske statsborgere.

2.2.2. *Fortabelse af dansk indfødsret*

Indfødsretsloven indeholder i § 7 og § 8 bestemmelser om automatisk fortabelse af dansk indfødsret.

Efter lovens § 7 fortæbes dansk indfødsret af den, der erhverver et fremmed statsborgerskab efter ansøgning eller udtrykkeligt samtykke eller erhverver fremmed statsborgerskab ved at indtræde i offentlig tjeneste i et andet land. Som udgangspunkt fortaber den pågældendes børn samtidig deres danske indfødsret.

I lovens § 8 findes en bestemmelse om fortabelse af dansk indfødsret som følge af manglende tilknytning til Danmark.

Efter bestemmelsen taber den, der er født i udlandet og aldrig har boet her i riget og ej heller opholdt sig her under forhold, der tyder på samhørighed med